

Kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming (versie 2025)

We identificeren de volgende soorten resultaat en de daaraan gekoppelde bestemming:

1. Resultaat ingezet of gedekt bij de laatst vastgestelde begroting
2. Intensiveringen
3. Bijzondere resultaten
4. Meerjarige exploitatieprojecten
5. Incidentele middelen gemeentefonds
6. Samenwerkingsverbanden/centrumgemeente
7. Bijdragen MVA naar bekleemde reserve

Bovenstaande indeling is de basis voor het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming bij de jaarrekening.

Het resultaat dat wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening geeft vaak een vertekend beeld vanwege middelen die we ontvangen vanuit het gemeentefonds aan het eind van het jaar. Deze middelen kunnen we niet meer tijdig in de begroting opnemen, waardoor deze middelen als positief resultaat in het totale gemeentelijke resultaat terecht komen. Ook de resultaten op samenwerkingsverbanden geven een vertekend beeld van het resultaat. Deze middelen zijn niet alleen van de gemeente Groningen, maar hebben betrekking op alle deelnemers van het samenwerkingsverband. We boeken deze resultaten met ingang van de jaarrekening 2024 in de reserve Budgetoverheveling conform vastlegging in de financiële verordening 2024. Dit geldt voor middelen vanuit de decembercirculaire van het gemeentefonds en de samenwerkingsverbanden. In het raadsvoorstel bij de jaarrekening zelf worden de begrotingswijzigingen om dezelfde bedragen weer te onttrekken opgenomen, zodat in het jaar t+1 de uitgavenbudgetten weer beschikbaar zijn.

Voor de bestemming van het resultaat hanteren we het kader resultaatbestemming.

Bestemmingsvoorstellen die niet binnen het kader passen worden niet overgenomen. In het geval dit leidt tot een knelpunt dat niet binnen de begroting kan worden opgevangen, hanteren we de volgende afspraak:

- Een knelpunt voor het lopende jaar wordt voorgelegd aan de raad, met dekking uit de algemene reserve;
- Een knelpunt voor jaar na het lopende jaar of verder wordt betrokken bij de begroting van het jaar na het lopende jaar.

1. Resultaat ingezet of gedekt bij de laatst vastgestelde begroting

Over een deel van het resultaat in enig jaar kan de raad bij de integrale afweging van de laatst vastgestelde begroting besluiten hebben genomen. Dit vergt een onttrekking uit de Algemene Reserve (AR). Hierbij moet er ruimte zijn in het verwachte rekeningresultaat, waarmee de AR weer wordt aangevuld. In het raadsvoorstel wordt aangegeven in welk(e) jaar/jaren het bedrag wordt ingezet.

2. Intensiveringen

Incidenteel beschikbare intensiveringsmiddelen

In de begroting worden voor specifieke doelen incidentele intensiveringsmiddelen voor knelpunten of opgaven toegekend. Het uitgangspunt is dat middelen beschikbaar worden gesteld in het jaar dat het nodig is. Dit vraagt om goed en reëel begrotingsbeheer. Om te voorkomen dat resultaten op incidentele intensiveringsmiddelen voor een specifiek doel niet beschikbaar blijven wordt een 2-jarige

uitvoeringstermijn afgesproken. Dit betekent dat deze middelen in betreffende begrotingsjaar worden ingezet en indien noodzakelijk in het begrotingsjaar erop volgend. Hierbij is een duidelijke onderbouwing van het bestemmingsvoorstel nodig indien blijkt dat inzet in betreffend jaar niet haalbaar is en dat de resterende middelen nodig zijn om de doelen te realiseren. We beoordelen jaarlijks de omvang van het resultaat op de intensiveringen. Overschotten na de 2-jarige uitvoeringstermijn vloeien volgens de gebruikelijke lijn terug naar de algemene middelen.

Structureel beschikbare intensiveringsmiddelen

De door de raad beschikbaar gestelde structurele intensiveringsmiddelen worden gebruikt voor dekking van (fysieke) investeringen maar worden soms ook gebruikt voor dekking van structurele exploitatie activiteiten (zoals extra formatie of subsidies). Incidentele vrijval op structureel beschikbare intensiveringsmiddelen vloeit altijd terug naar de algemene middelen. Het structurele budget blijft beschikbaar voor de jaren erna. Indien het structurele budget niet meer nodig is voor het doel waarvoor het beschikbaar is gesteld dan zullen we de structurele middelen vrij laten vallen in het meerjarenbeeld.

Daar waar intensiveringsmiddelen zijn toegekend voor één van de andere resultaatcategorieën, geldt het kader van die categorie. We rapporteren bij de rekening en de begroting over de voortgang en inzet van de incidenteel beschikbare intensiveringsmiddelen.

3. Bijzondere resultaten

Alleen resultaten waar separaat een door de raad vastgesteld kader onder ligt, of waar het gaat om resultaten binnen een gesloten systeem (bij kostendekkende tarieven) blijven als bijzonder resultaat aangemerkt.

Als er sprake is van een kostendekkend tarief, dan wordt een aparte reserve aangehouden om voor- en nadelen uit de exploitatie mee te verrekenen. Daarnaast zijn er voor een aantal resultaten afzonderlijke afspraken (kaders) met de raad gemaakt. Vrijval op deze budgetten blijven beschikbaar voor het oorspronkelijke doel. Bij het opstellen van de begroting wordt de hoogte van deze reserves beoordeeld en kunnen deze indien nodig worden afgeroomd.

We beschouwen in het vervolg als bijzonder resultaat:

	Bijzonder resultaat
1.	Exploitatie graven
2.	Gresco
3.	Vrijval kapitaallasten sportaccommodaties voor (co)investeringsfonds sportaccommodaties
4.	Stedelijk Investerings Fonds (SIF)
5.	Onderwijshuisvesting
6.	Flankerend beleid
7.	Grondzaken
8.	Europees Sociaal Fonds
9.	Strategische investeringsagenda (SIA)

Toelichting

1. Exploitatie graven

De leges met betrekking tot begraven mogen ten hoogste kostendekkend zijn. Overschotten en tekorten in enig jaar worden derhalve verrekend met de daarvoor ingestelde reserve. De hoogte van deze reserve wordt beoordeeld bij het vaststellen van het legestartief.

2. GRESCo (Groningse Energie Service Compagnie)

De resultaten op energiebudgetten zijn sinds september 2013 door de raad als bijzonder resultaat aangemerkt met als doel om voordelen in te kunnen zetten voor businesscases op het gebied van energiebesparing. Het resultaat Gresco wordt verrekend met de bestemmingsreserve Gresco, mits voldoende onderbouwd waarom deze middelen beschikbaar moeten blijven. De middelen in de reserve kunnen ingezet worden voor projecten op het gebied van energiebesparing.

De 'Groningse Energie Service Compagnie' (Gresco) is in 2013 opgericht met als doel het energiegebruik in en door de gemeente Groningen flink terug te brengen. Dit mede vanwege de ambitie van de gemeente Groningen om in 2035 energieneutraal te zijn. De Gresco investeert in energiebesparende maatregelen in het gemeentelijk vastgoed, waarbij het uitgangspunt is dat de investeringen uit de besparingen op energie-en beheerkosten (ruim) worden terugverdiend.

3. Vrijval kapitaallasten sportaccommodaties voor (co)investeringsfonds sportaccommodaties

In 2016 heeft de raad besloten de vrijval van kapitaallasten sportaccommodaties als bijzonder resultaat aan te merken ter dekking van toekomstige noodzakelijke sportinvesteringen volgens het capaciteit onderzoek sportaccommodaties. Het resultaat vrijval kapitaallasten sportaccommodaties kan worden verrekend met de bestemmingsreserve (co)investeringsfonds sportaccommodaties, mits voldoende onderbouwd waarom deze middelen beschikbaar moeten blijven. Daarnaast kan de hoogte van de reserve aanleiding zijn om de middelen vrij te laten vallen in plaats van toe te voegen aan de reserve.

Op 29 november 2023 is een herijkt [kader \(Co\)investeringsfonds Sportaccommodaties](#) vastgesteld door de raad. Er zijn o.a. kaders bepaald voor het tijdelijk toevoegen van middelen uit het Programma De Bewegende Stad. Indien toegezegde middelen voor de projecten uit De Bewegende Stad, door vertraging over de jaargrens heen gaan, worden deze middelen 'geparkeerd' in de bestemmingsreserve van het (Co)investeringsfonds waardoor deze middelen in het volgende jaar/jaren beschikbaar blijven voor de betreffende projecten. Indien dergelijke projecten van De Bewegende Stad in het volgende jaar alsnog niet gerealiseerd kunnen worden, dan vallen de toegezegde (geparkeerde) middelen terug naar de algemene middelen.

4. Stedelijk investeringsfonds (SIF)

In de gemeentebegroting 2017 is besloten tot de vorming van een stedelijk investeringsfonds. Dit fonds is noodzakelijk voor de financiering van fysieke investeringen in stedelijke vernieuwings- en/of ontwikkelingsprojecten, die bijdragen aan de groei van de stad en de uitvoering van de omgevingsvisie. Met het vaststellen van het kader voor bestemmingsvoorstellen in 2017 is het SIF als bijzonder resultaat aangemerkt. Daarvoor geldt dat resultaten beschikbaar blijven voor de benoemde groep activiteiten. Eventuele vrijval van SIF-geld blijft beschikbaar binnen het SIF en wordt toegevoegd aan de reserve SIF.

In 2018 is het oorspronkelijk kader voor SIF vastgesteld. Bij de herijking van het SIF kader die bij vaststelling van de begroting 2021 heeft plaatsgevonden zijn de middelen die binnen het kader vallen uitgebreid. Vanaf boekjaar 2025 willen we het kader SIF terug brengen naar de oorspronkelijke uitgangspunten.

5. Onderwijshuisvesting

In de huisvesting voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs speelt de gemeente een centrale rol. De gemeente is samen met schoolbesturen verantwoordelijk voor schoolgebouwen waar het prettig samenwerken is om in te leren en te werken. Sinds januari 2015 ontvangen schoolbesturen van het basisonderwijs en speciaal onderwijs rechtstreeks van het Rijk budget voor het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen. Door deze zogenaamde doordecentralisatie zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Ter uitvoering van de wettelijke taak blijft de gemeente uiteraard wel verantwoordelijk voor de investeringen in nieuwbouw en uitbreiding en voor de kosten van verzekering, gymaccommodaties, schades, e.d.

Investerings kunnen om diverse redenen vertraging oplopen, waardoor incidenteel resultaat kan ontstaan. Deze resultaten worden verrekend met de reserve onderwijshuisvesting. In het programma onderwijshuisvesting wat jaarlijks wordt vastgesteld, dient het kader voor dit bijzondere resultaat te worden opgenomen.

6. Flankerend beleid

Met het vaststellen van het kader 'Eén integraal afwegingsmoment' door de raad, is ook vastgesteld om resultaten op flankerend beleid als bijzonder aan te merken. Flankerend beleid wordt ingezet voor herplaatsing van medewerkers in het kader van bezuinigingsoperaties. Jaarlijks wordt bij de begroting een bedrag onttrokken aan de reserve flankerend beleid om de begrote kosten voor flankerend beleid te dekken. Eventueel rekeningresultaat wordt verrekend met de reserve flankerend beleid. De benodigde hoogte van deze reserve wordt jaarlijks beoordeeld bij de rekening en begroting.

7. Grondzaken

Op [11 november 2020](#) heeft de raad de begroting 2021 vastgesteld. Hierbij is ook besloten om een bestemmingsreserve grondzaken in te stellen om de jaarlijkse financiële schommelingen binnen het grondbedrijf op te vangen. Het grondbedrijf heeft een meerjarig karakter. Kosten, opbrengsten, winst en verlies worden geraamd en gepland in grondexploitaties, maar of deze ramingen exact gerealiseerd worden is niet te garanderen.

8. Europees Sociaal Fonds (ESF)

Op [2 oktober 2024](#) heeft de raad besloten het ESF-resultaat als bijzonder resultaat aan te merken en toe te voegen aan het kader resultaatbepaling en -bestemming. Jaarlijks worden er vanuit de arbeidsmarktregio ESF subsidie(s) aangevraagd voor participatie en re-integratie voor de deelnemende gemeenten. De afgelopen 2 jaren is het resultaat ESF niet toegevoegd aan de reserve ESF. We zien dat er hierdoor onvoldoende middelen beschikbaar zijn om de structurele lasten te dekken én dat er geen extra middelen meer voor de doelgroep beschikbaar zijn. Dit leidt ertoe dat het noodzakelijk is om de ESF-reserve structureel aan te vullen. Hierdoor kunnen we de structurele lasten blijven dekken en blijven deze middelen beschikbaar voor de doelgroep.

9. Strategische Investeringsagenda (SIA)

Sinds 2023 hanteren we de strategische investeringsagenda. De SIA bestaat uit meerdere projecten. Dit gaat onder andere om gebiedsontwikkeling, cultuur- en sportvoorzieningen, energietransitie en vervanging & verduurzaming. Deze projecten zijn essentieel voor het op peil houden van het voorzieningenniveau in stad en regio, maar ook om de ambities van Groningen als groeiende gemeente waar te kunnen maken.

De structurele financiële effecten van de projecten worden betrokken bij de begroting en zijn in grote lijnen ingeschat voor de komende jaren. Hiervoor zijn bedragen opgenomen in de begroting. Hierbij wordt rekening gehouden met de structurele lasten. Structurele opgaven die voortkomen uit de strategische investeringsprojecten worden op deze manier gedekt uit de beschikbare bedragen. Wanneer de bedragen daadwerkelijk echt nodig zijn en hoe hoog dit is, is onzeker en afhankelijk van verdere uitwerking, besluitvorming en het tempo waarin investeringen worden gerealiseerd. Daarom wordt mogelijke incidentele vrijval van middelen bij de strategische investeringsagenda behouden voor de strategische investeringsagenda. Vrijval van de middelen kunnen naar de reserve 'Sparen voor de toekomst' worden gebracht en weer onttrokken uit deze reserve als deze middelen nodig zijn. Het kader voor de strategische investeringsagenda is opgenomen in de [bijlage](#).

4. Meerjarige exploitatieprojecten

In het kader zijn meerjarige exploitatieprojecten opgenomen met een looptijd langer dan één jaar. Vrijval op de meerjarige projecten vloeit terug naar de algemene middelen, tenzij wordt aangetoond dat deze vrijval nodig is voor de uitvoering van het vervolg van het project.

Wanneer is er sprake van een meerjarig exploitatieproject?

1. Een meerjarig exploitatieproject is een project waarbij de looptijd over de jaargrens heengaat, dus meerdere begrotingsjaren duurt.
2. Bij een meerjarig exploitatieproject worden de kosten van het project niet geactiveerd (= dus geen activum)¹.
3. Grond exploitaties vallen niet onder het kader meerjarige exploitatieprojecten².
4. Het totaal bedrag van het project is groter dan of gelijk aan 250 duizend euro.
5. Bij meerjarige exploitatieprojecten met een looptijd langer dan twee jaar en een omvang groter dan 2,5 miljoen euro wordt na gecalculeerd (art. 11.3 slot- en nacalculaties uit de financiële verordening). De nacalculaties worden via een afzonderlijk raadsbesluit voorgelegd aan de raad.

Wat zijn de vaste onderdelen van een voorstel tot meerjarig exploitatieproject?

6. Het volgende format moet gehanteerd worden bij een voorstel voor een meerjarig exploitatieproject:

Meerjarige exploitatieprojecten						
(Bedragen * 1.000 euro)						
	Totaal budget	2025	2026	2027	2028	2029
Naam: ...						
Looptijd: 20.. - 20..						
Lasten						
Dekking: <bron aangeven>						
Besparing						
Saldo	0	0	0	0	0	0

Toelichting:

1. Besluit van vaststelling van het meerjarige project	
2. De achtergrond/redenen voor het starten van het project	
3. De aansluiting op de doelstellingen raad en/of college	
4. Alle mogelijke opties die zijn overwogen	
5. De dekking van het project	
6. Nacalculatie bij omvang > 2,5 miljoen euro	<JA/NEE> Zo ja, in welk jaar?

Het beschikbare budget voor een meerjarig project wordt conform het financieel overzicht bij de businesscase verdeeld over de betreffende jaarschijven van de meerjarenbegroting. Projecten die eerst nadelen kennen, gebruiken de Algemene Reserve (AR) als vereffeningsreserve. Er wordt dan een voorstel aan de raad gedaan om de dekking uit de AR te halen, in latere jaren worden de voordelen teruggestort. Dit wordt direct geregeld door het opnemen van de jaarschijven in de meerjarenbegroting. In het financieel overzicht wordt dit vermeld onder dekking en besparing.

¹ Worden de kosten wel geactiveerd, dan is er sprake van een investering (onder andere verkeer en vervoer projecten). Voor deze projecten gelden de kaders die we hebben opgenomen in de financiële verordening.

² Voor grondexploitaties gelden ook de kaders die we hebben opgenomen in de financiële verordening artikel 4.

Wie besluit wanneer dat een project een meerjarig exploitatieproject is?

7. Het college stelt vast of een project voldoet aan bovenstaande 5 punten en het een meerjarig exploitatieproject is;
8. Het college doet via een afzonderlijk raadsvoorstel, bij de begroting of bij het verzamelvoorstel begrotingswijzigingen het voorstel aan de raad een project als een meerjarig exploitatieproject vast te stellen. In het raadsvoorstel worden de vaste onderdelen zoals hier opgenomen bij punt 6 opgenomen.

Wat zijn de richtlijnen als het uitgavenpatroon niet conform begroting loopt?

9. Als er in een bepaald jaar een overschot is ten opzichte van begroot en dit is voor het verdere verloop van het project nog nodig dan kan dit in de Algemene Bestemmingsreserve (ABR) worden gestort. Op het moment dat het nodig is kan dit bedrag weer worden onttrokken vanuit de ABR (begrotingswijziging in het betreffende jaar).
10. Als er in een bepaald jaar extra lasten zijn die binnen het totale projectbudget kunnen worden bekostigd, dan gaat dit in dat jaar t.l.v. van de AR. Dit bedrag moet dan in een toekomstig jaar weer worden teruggestort (begrotingswijziging in jaar van ontstaan en het betreffende toekomstige jaar).
11. Als storten in de ABR of onttrekken uit de AR niet meer tijdig in het jaar kan in verband met besluitvorming door de raad, dan kunnen voordelen via een bestemmingsvoorstel ten gunste het volgende jaar of ABR worden gebracht. Nadelen worden via het rekeningresultaat onttrokken aan de AR (vervolg: zie punt 10. of 12.)

Indien het project inhoudelijk en/of financieel wijzigt dan gelden de volgende afspraken:

12. Als het totale budget niet meer toereikend is, dan vindt er een herijking plaats van het meerjarenplan en wordt deze herijking (met een nieuw financieel overzicht) aan de raad voorgelegd. Voor het voorleggen van een nieuw raadsvoorstel met deze herijking hanteren we een grens van 10% van het totale projectbudget of een overschrijding van meer dan 250 duizend euro van het totale projectbudget. Hierdoor worden niet alle kleinere overschrijdingen vooraf aan de raad voorgelegd.
13. Als de looptijd van een project wijzigt dan moet dit door de raad worden goedgekeurd. Dit kan worden aangegeven in het raadsvoorstel bij de jaarrekening. Als dit ook betekent dat de budgetverdeling in toekomstige jaren wijzigt (dus niet het totale budget) dan kan dit via een (verzamelvoorstel) begrotingswijziging.

Momenteel (juni 2025) heeft de raad de volgende meerjarige exploitatieprojecten vastgesteld, waarover gerapporteerd wordt bij de rekening en de begroting:

Meerjarige exploitatieprojecten	Looptijd	Nacalculatie
Afval BOR 24	2024-2025	Nee
Vervanging DaFinci	2023-2027	Ja
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	2023-2026	Nee
Uitvoeringsprogramma Bodem en Ondergrond	2016-2030	Ja
Fonds Dijkpark	2018-2025	Nee
Opruimen SBR korrels kunstgrasvelden	2020-2029	Nee
Biodiversiteit Stadspark	2021-2025	Nee
Vervanging E-Suite - PodiumD	2021-2027	Ja
Wet Open Overheid	2021-2027	Nee
Experiment gesloten coffeeshop	2020-2030	Nee
Aanpak Herwinnen Openbare Ruimte Schildersbuurt & Westerhaven	2022-2025	Nee
Uitvoering noodpakket energiekosten	2024-2025	Nee
Actieplan huiselijk geweld	2024-2027	Ja
Leutje Leidraad	2024-2027	Nee

Preventie en transformatie jeugdzorg	2025-2029	Ja
--------------------------------------	-----------	----

Bovenstaand overzicht wordt jaarlijks bij de rekening en de begroting geactualiseerd.

5. Incidentele middelen gemeentefonds

Via het gemeentefonds kunnen incidenteel middelen beschikbaar worden gesteld voor een specifiek doel. Op basis van een bestedingsplan wordt door het college aan de raad voorgesteld of de middelen wel of niet worden verrekend met een programma. Om te voorkomen dat resultaat op deze extra incidentele middelen voor een specifiek doel niet beschikbaar blijft voor het doel is met de raad een tweejarige uitvoeringstermijn vanaf het moment van beschikbaarstelling afgesproken. Een tweejarige uitvoeringstermijn vanaf het moment van beschikbaarstelling geeft de mogelijkheid om een ontvangen bedrag in 3 boekjaren in te zetten (jaar t van ontvangst en in t+1 en t+2).

Bij SPUKS voor uitvoeringskosten voor langere periode, waarbij normbedragen gelden en er geen terugbetalingsverplichting aan vast zit (bijv. TOZO en Kindertoeslag) is het mogelijk om het bedrag langer dan 2 jaren beschikbaar te houden. Hierbij geldt dat de besteding voor hetzelfde doel wordt ingezet en dat er sprake is van doorlopende kosten. Deze bedragen vallen onder de SiSa-regeling, maar nog beschikbare bedragen mogen niet op de balans worden opgenomen.

De drie circulaire van het gemeentefonds zijn gekoppeld aan de Rijksvoorjaarsnota, Rijksbegroting en Rijksnajaarsnota. De decembercircular is gekoppeld aan de najaarsnota van het Rijk en verschijnt in december. Dat is te laat om onze begroting nog in het jaar zelf te kunnen wijzigen (conform gemeentewet). Hierdoor kunnen bij de jaarrekening resultaten ontstaan als het Rijk in december nog middelen beschikbaar stelt die in betreffend jaar niet meer ingezet kunnen worden. Deze late ontvangsten door taakmutaties als resultaat presenteren is ongewenst en kan daarom naar de reserve Budgetoverheveling worden gebracht.

Bij de jaarrekening zal steeds een actuele lijst naar aanleiding van de in jaar t of het jaar t-1 beschikbaar gestelde incidentele middelen worden opgenomen.

6. Samenwerkingsverbanden/centrumgemeente

Er zijn (incidentele of structurele) middelen die we ontvangen vanuit onze hoedanigheid als centrumgemeente of doordat we deelnemen aan samenwerkingsverbanden. Dit betreffen middelen die bestemd zijn voor de regio of voor het samenwerkingsverband en waar we als gemeente Groningen dus niet alleen zeggenschap over hebben. Resultaat op deze middelen in enig jaar kan niet zomaar vrijvallen in de jaarrekening van de gemeente Groningen, vandaar dat dit resultaat beschikbaar moet blijven voor besteding met de regio of het samenwerkingsverband.

Resultaat op middelen die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente (o.a. via het gemeentefonds) of als financieel trekker en financieel verantwoord voor een samenwerkingsverband blijven beschikbaar voor verrekening met de regio of het samenwerkingsverband en kan daarom naar de reserve Budgetoverheveling worden gebracht.

De volgende resultaten die betrekking hebben op de regio en/of samenwerkingsverbanden zijn door de raad vastgesteld bij eerdere besluitvorming:

Samenwerkingsverbanden / centrumgemeente
Akkoord van Groningen
Maatschappelijke opvang
Vrouwenopvang
Beschermd Wonen

Actie centrum voor Veiligheid en Zorg (Veiligheidshuis)
Werk in Zicht (WIZ)
Transformatie Sociaal Domein Jeugd

Bovenstaand overzicht wordt jaarlijks bij de rekening en de begroting geactualiseerd.

7. Bijdragen MVA naar bekleemde reserve

Het gaat hier om projecten waarbij eigen bijdragen worden opgenomen in een bekleemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Middelen die zijn ingezet voor de projecten mogen niet in mindering worden gebracht op het project zelf als hierdoor een negatieve boekwaarde ontstaat (als er meer middelen ingeboekt zijn als dat er aan kosten is verantwoord), maar moeten worden opgenomen op de creditzijde van de balans. De eigen middelen die in deze projecten ingeboekt worden, worden opgenomen in een bekleemde reserve. Dit dient uiterlijk bij de 3^e ronde begrotingswijzigingen te zijn voorgesteld aan de raad.

Bijlage: Kader strategisch investeringsagenda

Inleiding

De komende jaren hebben we een grote investeringsopgave op meerdere gebieden zoals gebiedsontwikkeling, energietransitie en vervanging & verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Deze investeringen zijn belangrijk om Groningen te verduurzamen, aantrekkelijk, economisch sterk en leefbaar te houden. De veelheid en omvang van de projecten in combinatie met de financiële onzekerheid en de uitvoeringskracht van de organisatie vragen om een langjarige en brede afweging. Dit doen we met de strategische investeringsagenda.

In de strategische investeringsagenda (SIA) brengen we de ontwikkeling van de toekomstige investeringsomvang in beeld. Hierin hebben we de grote strategische investeringsprojecten voor de komende 10 jaar opgenomen. In de SIA kijken we financieel gezien verder vooruit dan we normaal gesproken doen. Voordeel is dat we op deze manier grote projecten eerder op ons af zien komen en tijdig het goede gesprek kunnen voeren over keuzemogelijkheden, kosten en dekking. Daarmee willen we voorkomen dat een geïsoleerde keuze voor één project andere projecten onbedoeld onmogelijk maakt.

De strategische investeringsagenda is nadrukkelijk geen meerjarenbegroting. Het biedt inzicht in de grote projecten die op ons afkomen en de besluiten die de komende periode noodzakelijk zijn. De financiële effecten op de middellange en de lange termijn zijn indicatief en afhankelijk van bijvoorbeeld wetgeving en Rijksmiddelen.

We geven een toelichting op:

- Doel
- Werkwijze
- Wat zijn strategische investeringsprojecten

Doel

Het doel van de strategische investeringsagenda is:

Het in samenhang beoordelen van de strategische investeringsprojecten inclusief het effect op de meerjarenbegroting en de financiële positie. Op deze manier krijgen we meer grip op de strategische investeringsprojecten en kan jaarlijks bij de begroting een integrale afweging plaatsvinden over alle maatschappelijke opgaven inclusief de uitvoering van strategische investeringsprojecten.

Toelichting

Bij het opstellen van de strategische investeringsagenda doen we aannames die in de praktijk afhankelijk zijn van veel factoren. Hier is sprake van grote onzekerheid. Door de jaarlijkse actualisatie krijgen we steeds meer grip op de uitkomsten. We koppelen de jaarlijks actualisatie aan het begrotingsproces (welke besluiten zijn de komende periode nodig). Deze werkwijze biedt de mogelijkheid om:

- te zoeken naar slimme opties voor prioritering en fasering (meer focus), besparingen, optimalisaties en/of combinaties van projecten;
- onze inzet (en kans) op cofinanciering door medeoverheden (provincie, Rijk, Europa) verder te vergroten;
- de raad in staat te stellen om kaders te stellen en beslissingen te nemen.

Werkwijze

- 1) In 2023 zijn we gestart met de strategische investeringsagenda. Elk jaar actualiseren we de strategische investeringsagenda. De uitkomsten nemen we (voorzover mogelijk) mee in de voorjaarsbrief en de voorbereiding op de begroting.
- 2) De strategische investeringsagenda is te groot en de planning te onzeker om in één keer in de begroting op te nemen. Daarom beoordelen we bij elke begroting wat er nodig is voor de korte termijn. Voor elke begroting maken we een inschatting van de strategische investeringsprojecten die op korte termijn voor een realisatiebesluit aan college en raad worden voorgelegd.
- 3) Voor de projecten die op korte termijn gaan lopen (binnen 2 tot 3 jaar), moet in de begroting voldoende budget worden opgenomen. Op basis van de actuele strategische investeringsagenda ramen we de aanvullende middelen die hiervoor nodig zijn. Hiervoor nemen we in de begroting een structurele financiële reservering op. In de begroting 2025 hebben we voor het eerst een structurele financiële reservering opgenomen ter dekking van de structurele kosten projecten die op korte termijn gaan lopen.
- 4) Op basis van de actuele strategische investeringsagenda maken we jaarlijks een nieuwe inschatting van de financiële reservering die in de begroting moet worden opgenomen en passen we de financiële reservering aan. De mutatie ten opzichte van de financiële reservering uit de lopende begroting wordt verrekend met de algemene middelen.
- 5) In de financiële reservering houden we ook rekening met een rente-buffer voor het verschil tussen de verwachte marktrente en het rentepercentage waarmee wordt gerekend in de strategische investeringsagenda.
- 6) In de begroting wordt een bijlage voor de SIA opgenomen met een onderbouwing van de financiële reservering.
- 7) Voor de inzet van middelen uit de financiële reservering voor specifieke strategische investeringsprojecten is een afzonderlijk raadsvoorstel nodig. Dit gebeurt bij een realisatiebesluit. Hierbij worden de benodigde middelen vanuit de financiële reservering overgeheveld naar het project / deelprogramma. Na de overheveling gelden de afspraken zoals opgenomen in het kader resultaatbepaling en resultaatbestemming.
- 8) Een resultaat op de financiële reservering na afloop van het jaar blijft beschikbaar voor de strategische investeringsagenda. Daarmee wordt SIA een bijzonder resultaat. Resultaten worden verrekend met de reserve sparen voor de toekomst.
- 9) De reserve sparen voor de toekomst dient ter dekking van kosten voor strategische investeringsprojecten. Daarbij is de reserve vooral bedoeld voor incidentele opgave bij de investeringsprojecten (bijvoorbeeld een tekort bij een gebiedsontwikkeling, voorbereidingskosten of de kosten voor tijdelijke maatregelen). Daarnaast kan de reserve worden gebruikt voor aanvulling van het weerstandsvermogen ter compensatie van het risico bij strategische investeringsprojecten.

De strategische investeringsprojecten

De strategische investeringsagenda bestaat momenteel uit de volgende 25 investeringsprojecten:

Unieke (grote) projecten

1. Nieuw muziekcentrum	2. Gebiedsontwikkeling en sportcentrum Kardingse
3. Martiniplaza	4. Museum aan de A
5. Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting	
6. Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	7. Warmtenet
8. Meerstad Noord	9. Suikerzijde
10. Gebiedsontwikkeling Stationsgebied	11. Meerstad
12. Stadshavens	13. Oeververbinding Oosterhamrikzone
14. Westelijke ringweg	15. Ringweg Hoogkerk
16. Masterplan Sportvoorzieningen	

Overige investeringsprojecten

17. Fietsparkeren binnenstad	18. Uitvoering Mobiliteitsvisie
19. Bovenwijkse infrastructuur	20. Gemeentelijk ontwikkelbedrijf
21. Broedplaatsen	
22. Meerjarenvervangingsplan openbare ruimte	23. Groninger Water- en rioleringsplan
24. Huisvesting Stadsbeheer	
25. Wijkvernieuwing	

De strategische investeringsagenda wordt jaarlijks geactualiseerd in het voorjaar. Bij de actualisatie wordt ook beoordeeld of er projecten aan moeten worden toegevoegd of projecten vanaf gehaald moeten worden. De raad wordt hierover geïnformeerd in / bij de voorjaarsbrief of de begroting.

De criteria om een project op te nemen in de strategische investeringsagenda zijn:

- Het gaat om een groot project met een lange doorlooptijd;
- Voor de uitvoering zijn aanvullende middelen nodig;
- Er zijn keuzes mogelijk in de uitvoering van het project.

Een project kan van de strategische agenda af worden gehaald na een realisatiebesluit en er geen keuzemogelijkheden meer zijn bij uitvoering van het project.